

NIC, CO LUDZKIE
NIE BYŁO IM OBCE,
CZYLI GENIUSZE RENESANSU

MAŁGORZATA
WOJNAROWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program historii w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Marta Milewska
Recenzja merytoryczna – Beata Falkowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
dr Anna Araucz
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł lekcji

Nic, co ludzkie nie było im obce, czyli geniusze renesansu.

Cel ogólny

- poznanie najwybitniejszych postaci renesansu i ich osiągnięć.

Cele operacyjne (szczegółowe)

Uczeń:

- porównuje istotę humanizmu oraz epokę odrodzenia ze średniowieczem,
- rozpoznaje cechy renesansu europejskiego,
- wymienia najwybitniejszych twórców renesansowych i podaje przykłady ich dzieł/osiągnięć (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael Santi, Erazm z Rotterdamu, Galileusz, Jan Gutenberg).

Metody/techniki/formy pracy

- praca pod kierunkiem – przygotowanie materiału wg instrukcji,
- jigsaw (układanka),
- dyskusja,
- praca indywidualna,
- praca w grupach.

Środki dydaktyczne

- materiały przygotowane przez uczniów o dziełach Michała Anioła, Leonarda da Vinci, Rafaela Santi, Galileusza, Gutenberga,
- nagranie muzyki renesansowej,
- ćwiczenie interaktywne *Czyje to dzieło?* <https://learningapps.org/1127415> [dostęp: 9.12.2018],
- instrukcja z podziałem na grupy (dla uczniów z SPE – dostosowana),
- prezentacja ppt lub Prezi przygotowana przez nauczyciela,
- aplikacja LearningApps.

Opis przebiegu lekcji

Samodzielna praca w domu:

- Uczniowie zapoznają się z instrukcją i materiałem merytorycznym przygotowanym przez nauczyciela na temat jednej z wybitnych postaci europejskiego renesansu,
- Wyszukują grafikę dotyczącą postaci (np. słynne dzieła danego artysty),
- Przygotowują krótkie, trzyminutowe wystąpienie.

Praca na lekcji:

- Uczniowie w grupach eksperckich (skupionych wokół jednej postaci) porównują przyniesione materiały i porządkują zdobyte wiadomości.

- Łączą się w grupy mieszane i uczą się od siebie nawzajem. Każdy ma ok. trzy minuty na zapoznanie innych ze swoją postacią, odpowiada na ewentualne pytania kolegów.
- Czyje to dzieła – rozpoznawanie wybitnych dzieł twórców epoki renesansu z różnych dziedzin z wykorzystaniem aplikacji LearningApps.
- Podsumowanie – dyskusja o cechach renesansu w architekturze, malarstwie, rzeźbie (z wykorzystaniem pytań nauczyciela).

Komentarz metodyczny

Praca w trybie odwróconej lekcji. Uczniowie w domu zdobywają podstawowe informacje o danej postaci renesansu (według instrukcji – dostosowanej dla uczniów ze SPE). Wyszukują ilustracje/grafikę ze znanymi dziełami tej postaci. Przynoszą je w wersji papierowej lub elektronicznej – do pokazania innym uczniom. Przygotowują się do krótkiego wystąpienia na forum grupy.

Na lekcji najpierw pracują w grupach eksperckich – porównują przyniesione materiały, ilustracje i porządkują wiadomości o danej postaci (by do innych uczniów trafił podobny przekaz). Następnie przechodzą do grup mieszanych, w których uczą się od siebie nawzajem. Każdy ma ok. trzy minuty na przekazanie najważniejszych informacji i pokazanie dzieł „swojej” postaci. Jedna osoba pilnuje czasu, wszyscy mogą zadawać pytania. Uczniowie ze SPE w roli ekspertów nie powinni być sami – nauczyciel tak rozdziela role, aby w grupach mieszanych uczeń ze SPE był w parze z drugim ekspertem (chyba, że jest to uczeń zdolny). Nauczyciel ocenia uczniów kształtująco – obserwuje prace i udziela informacji zwrotnej. Można też zacząć wdrażać uczniów do oceny koleżeńskiej.

Uczniowie zaraz mogą sprawdzić nowo nabytą wiedzę – wykonują ćwiczenie interaktywne „Czyje to dzieło?” (LearningApps, w tle – przygotowana przez nauczyciela muzyka epoki renesansu). Na ekranie pojawiają się wybitne dzieła, a uczniowie (z wyłączeniem ekspertów od danej postaci) odgadują, czyjego są autorstwa.

Potem wspólnie dyskutują i szukają odpowiedzi na pytania: *Co łączyło twórców renesansu? Czym ta epoka różniła się do średniowiecza? Wyjaśnijcie cytaty Terencjusza, którego fragment jest w dzisiejszym temacie „człowiekiem jestem i nic, co ludzkie nie jest mi obce”. Dziś używa się określenia „człowiek renesansu”. Kogo tak nazywamy?* Nauczyciel wyjaśnia, że podczas lekcji nie wspomniano szerzej o wybitnym astronomie tej epoki Mikołaju Koperniku, gdyż będzie bohaterem oddzielnych zajęć.